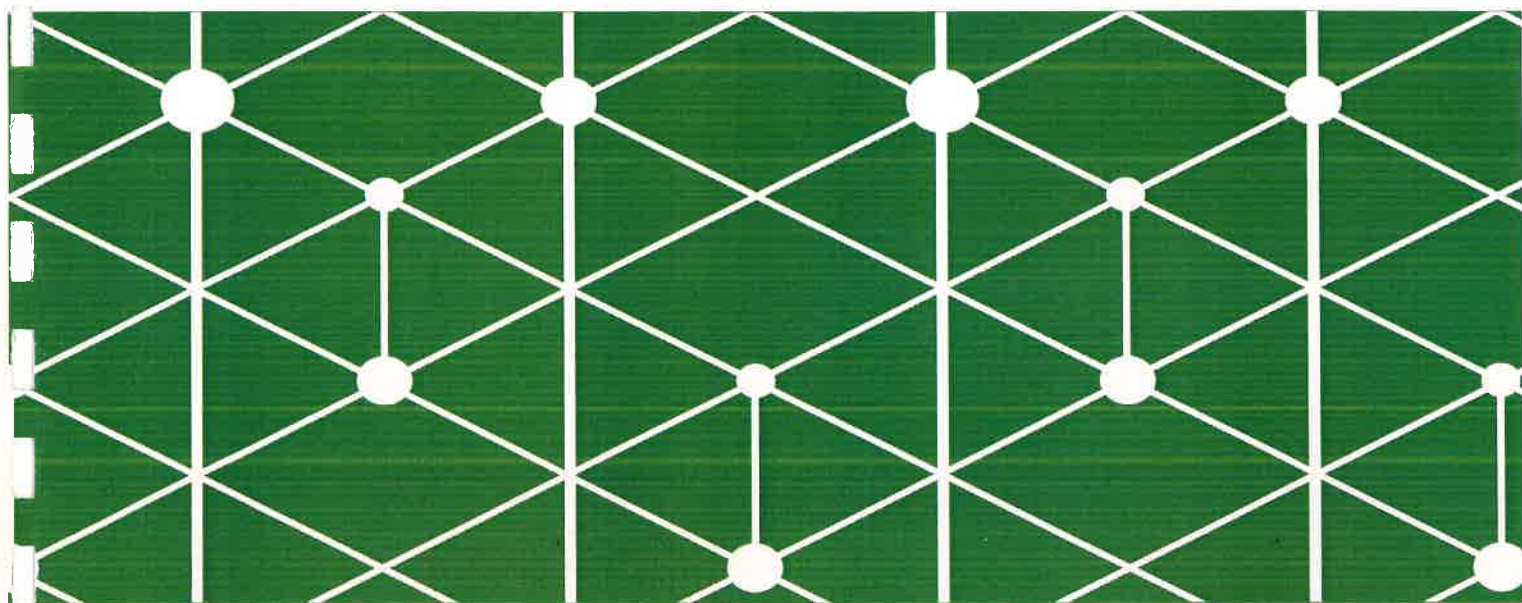

FORENZIČNE PREISKAVE

V

FINANCAH

(skripta)

Dr. Branko Mayr

2017

Vsebina

1	PODJETJE IN POSLOVNE FINANCE	1
	Uvod	1
	Podjetje kot poslovni sistem	1
	Podjetje kot sestavina poslovnih funkcij	3
	Temeljne ali izvajalske funkcije:	3
	Upravljalvske funkcije	3
	Informacijske funkcije	3
	Podjetje in njegovo okolje	4
	Prvine poslovnega procesa	4
	Namen in naloga poslovnih financ	7
	Opredelitev financ	7
	Poslovne finance v podjetju	9
	Kratek povzetek in vprašanja za utrjevanje opisanih vsebin	10
2	FINANCIRANJE POSLOVANJA	12
	Uvod	12
	Viri financiranja	12
	Razvrščanje virov financiranja	15
	Vrste virov financiranja v računovodskih izkazih	21
	Lastniški viri financiranja	22
	Opredelitev lastniškega kapitala	22
	Lastniški viri financiranja v poslovnem procesu	23
	Vlaganje v lastniški kapital poslovnega subjekta	24
	Potreben obseg kapitala, kapitalska neustreznost in njene posledice (prisilna poravnava, stečaj)	25

Spremljanje poslovanja v primeru likvidacije ali stečaja	30
Temeljni pojmi, ki opredeljujejo postopek stečaja, likvidacije in prisilne poravnave	34
Računovodska obravnava kapitala	35
Osnovni kapital	37
Rezerve	39
Čisti dobiček /čista izguba	42
Presežek iz prevrednotenja	43
Zmanjšanje kapitala	44
Vračilo vplačanega kapitala	44
Izplačilom drugih oblik kapitala	44
Pridobitvijo lastnih deležev (delnic)	45
Izplačilo dobička	45
Bilančni dobiček	45
Plačilne transakcije z delnicami	48
Predstavljanje kapitala	49
Nekateri pomembnejši pojmi, ki opredeljujejo kapital	49
Upniški viri financiranja (dolgovi)	50
Opredelitev dolgov	51
Razvrščanje dolgov	53
Dolgovi do lastnika (dolgoročni in kratkoročni)	57
Pojmi povezani z dolgovi	57
Rezervacije in časovne razmejitve	60
Kreditna (zaupajska) sposobnost	64
Uvod	64
Bančna sodila kreditne sposobnosti	65

Prispevek za kritje fiksnih stroškov in dobička kot metoda določitve sposobnosti vračila dolga	68
Najemi kot vir financiranja	70
Opredelitev najema	70
Pomembnejše vsebine povezane z najemom	71
Vrsta najema	73
Finančni najem	74
Poslovni najem	74
Prodaja in povratni najemi	75
Najemi v računovodskih izkazih	75
Odločanje o viru financiranja	81
Cena virov financiranja sredstev	83
Cena lastniških virov financiranja	83
Cena upniških virov financiranja – oblikovanje cene upniških virov financiranja	86
Sestavine cene	86
Obresti:	86
Stroški:	86
Cena kredita	87
Enotna obrestna mera	87
Pogovori s kreditodajalci	89
Cena obveznice	91
Cena sestavljenega vira financiranja	93
Denar v času	95
Pojem denarja v času	95
Prihodnja vrednost (PV)	96
Prihodnja vrednost (PV) – eno obdobje	96

Prihodnja vrednost (PV) – več obdobj	96
Sedanja vrednost (SV)	97
Sedanja vrednost (SV) – eno obdobje	98
Sedanja vrednost – več obdobj	98
Sedanja vrednost pričakovanih neto denarnih tokov	99
Vprašanja za razumevanje in utrjevanje pridobljenega znanja	102
Naloge za utrjevanje snovi	103
3 NALOŽBENJE FINANČNIH SREDSTEV	107
 Uvod	107
 Premoženje podjetja	107
Potrebno in nepotrebno premoženje in viri financiranja	107
Osnovna delitev sredstev	109
 Preoblikovanje denarja v različne oblike sredstev	111
Denar in njegovo preoblikovanje v druge oblike sredstev	111
Denar	111
Pojem in vrste	111
Upravljanje z denarjem in njegova priskrba	113
Od denarja do delovnih sredstev in predmetov dela	114
Neopredmetena dolgoročna sredstva	116
Opredmetena osnovna sredstva	117
Gospodarjenje z opredmetenimi osnovnimi sredstvi in neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi	118
Od denarja do predmetov dela	118
Od denarja do učinkov	119
Upravljanje z zalogami in njihovo financiranje	121
Terjatve	128

Pojem in vrste	128
Upravljanje s terjatvami in njihovo financiranje	130
Gospodarjenje s terjatvami	136
Dolgoročne naložbe	140
Vsebina	140
Finančno načrtovanje	140
Uvod	140
Dinamično načrtovanje	141
Shema poslovnega načrta	142
Vrste načrtov	151
Kratkoročni načrt denarnih tokov	151
Letni načrt poslovanja	152
Dolgoročno finančno načrtovanje	154
Instrumenti zavarovanja plačil, instrumenti plačilnega prometa in klavzule v kupoprodajnih pogodbah	154
Instrumenti zavarovanja plačil	154
Instrumenti plačilnega prometa	154
Klavzule v kupoprodajnih pogodbah	154
Sklep	155
Vprašanja za utrjevanje snovi	155
4 OSNOVE FINANČNE ANALIZE IN UPORABA FINANČNIH SODIL PRI OBLIKOVANJU POSLOVNIH ODLOČITEV	158
Uvod	158
Pojem	158
Orodja proučevanja	160
Odmiki	160
1) Odmiki v finančnem računovodstvu	160

2) Odmiki v stroškovnem računovodstvu	161
Računovodski kazalci	163
Računovodski kazalniki	163
Temeljni kazalniki stanja financiranja (vlaganja)	165
Temeljni kazalniki stanja investiranja (naložbenja)	168
Temeljni kazalniki vodoravnega finančnega ustroja	173
Temeljni kazalniki obračanja	175
Temeljni kazalniki gospodarnosti	179
Temeljni kazalniki dobičkonosnosti	183
Temeljni kazalniki dohodkovnosti	184
Kazalniki finančne tokovnosti	186
Povezovanje delnih spoznanj na podlagi računovodskih kazalnikov	186
Orodja za merjenje uspešnosti naložb	187
Notranja stopnja donosa	187
Neto sedanja vrednost pričakovanih donosov	188
Druge metode	188
1) Računovodska stopnja donosa:	188
2) Rok povračila	188
Nekatera druga orodja	188
Točka preloma	188
Poslovni, finančni in celotni vzvod	189
Prispevek za kritje fiksnih stroškov in dobička	189
Možni izbor kazalnikov	191
Sklep	193
Vprašanja za utrjevanje snovi	193
5 FINANČNE GOLJUFIJE	195

UVOD	195
PODKUPOVANJE IN KORUPCIJA	196
Kaj je korupcija?	196
Podkupovanje kot oblika korupcije	196
Metode korupcije in podkupovanja	198
Oblike podkupnine	199
Indikatorji prevar (Rdeče zastavice, »red flags«), ki kažejo na pojav korupcije	199
Rdeče zastave (indikatorji), ki kažejo na podkupljive zaposlene	200
Rdeče zastavice (indikatorji), ki kažejo na podkupljive tretje osebe (izvajalci, naročniki itd.)	201
Rdeče zastavice (indikatorji) na področju zagotavljanja notranjih kontrol	201
Postopki preiskovanja in dokazovanja korupcije	201
Sklep	203
Pranje denarja	204
Uvod	204
Kaj je pranje denarja	205
Kako je storjeno kaznivo dejanje pranja denarja	205
So vsa kazniva dejanja zmožna predvideti pranje denarja?	206
Ali lahko davčna ovadba, kot je davčna utaja povzroči pranje denarja	206
Zakaj je pranje denarja nelegalno	206
Kako deluje pranje denarja	207
Metode pranja denarja	211
Pranje denarja belih ovratnikov	213
Pranje denarja iz mamil	214
Indikatorji pranja denarja (rdeče zastave)	215
Posledice pranja denarja	216

Boj proti pranju denarja	217
Sklep	220
Goljufije na področjih intelektualne lastnine	220
Proučevanje konkurence s pomočjo vohunstva	221
Odprti viri informacij	221
Temeljne inteligenčne tehnike	222
Osnovne vrste vohunjenja	225
Zaposleni vohuni	225
Ciljno informiranje	225
Metode varnega zbiranja podatkov	225
Vizualne tehnike pridobivanja informacij	225
Elektronska pošta	226
Preiskovanje kraje informacij	226
Zavarovalniške goljufije	227
Vrste zavarovanj	227
Primeri prevar, ki jih lahko naredi zavarovalniški agent	228
Običajne zavarovalniške prevare	228
Prevare iz naslova avtomobilskega zavarovanja	228
Prevare iz naslova lastništva	229
Prevare iz naslova življenjskega zavarovanja in iz naslova odgovornosti	229
Zavarovalniške prevare, ki jih lahko zagrešijo zavarovalnice	229
Goljufije v zdravstvu	230
Zavarovalniške prevare povezane z zdravstveno oskrbo	230
Indikatorji (rdeče zastavice) zavarovalniških prevar	230
Goljufije povezane s potrošniki	231
Uvod	231

Nabavne metode	231
Faze v pogodbenem procesu	232
Tipi prevar v nabavnem procesu	232
Metode za preprečevanje in odkrivanje prevar pri pogodbah in nabavah	232
Podkupovanje in korupcija	233
Odkrivanje opozorilnih znakov za podkupovanje ali korupcijo	233
Konflikt interesov	234
Goljufije na področju računalniških obdelav in internetne goljufije	235
Uvod	235
Kreditiranje prek spleta	235
Prijateljstva prošnja za pomoč	236
Delo od doma	236
Phishing kraja podatkov	237
Nigerijska loterijska prevara	238
Prevare na družbenih omrežjih	239
Spletne prevare, ki ciljajo na podjetja	241
PREVARE PREKO MALIH SPLETNIH OGLASOV	243
SPLETNA PREVARA	243
POTEK SPLETNE PREVARE	243
TIPIČNI ZNAKI, NA KATERE MORAMO BITI POZORNI PRI SPLETNI PRODAJI	244
Kupec plača še več, kot je prvotna cena	244
Paket pošljete kot darilo	245
Težave pri nakazilu	245
Brezplačni elektronski predali	245
Grožnje	245
PRIMERI SPLETNIH PREVAR	245

Motiv	246
Premoženje nezakonitega izvora	247
Uvod	247
Ozadje	247
Indirektne metode ugotavljanja obsega premoženja nezakonitega izvora	251
Sklep	256
Škoda zaradi finančnih prevar	257
Uvod	257
Navadna škoda	258
Izgubljeni dobiček	258
Škoda v pravu in ekonomiji s poudarkom na škodi iz naslova izgubljenega dobička	263
Normalen potek stvari ali glede na posebne okoliščine	263
Potek dogodkov	263
Čas odmere	263
Čas nastajanja škode	264
Ravnanje oškodovanca za zmanjšanje škode	264
Razobrestenje (diskontiranje) in obrestovanje (eskontiranje) pričakovanih koristi	265
Vprašanja za utrjevanja snovi	266
LITERATURA IN VIRI:	267